

Riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Inledning

Konstitutionsutskottet har den 21 mars 2002 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2001/02:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under tiden den 1 januari–den 31 december 2001. Trafikutskottet lämnar i detta yttrande vissa övergripande synpunkter på hur utformningen av regeringens redogörelse kan förbättras.

Viss statistisk bakgrund

I regeringens redogörelse redovisas sammanlagt 30 riksdagsskrivelser i frågor som behandlats i trafikutskottets betänkanden. Som framgår av följande sammanställning redovisas 11 av dessa som slutbehandlade.

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Ej slutbehandlade
1994/95	1		1
1996/97	1	1	
1997/98	6	1	5
1998/99	1		1
1999/2000	6		6
2000/01	8	5	3
2001/02	7	4	3
Summa	30	11	19

Utskottets överväganden

Regeringens redogörelse blir allt viktigare

Sedan mer än 40 år lämnar regeringen årligen riksdagen en redogörelse för de åtgärder den vidtagit med anledning av beslut som riksdagen meddelat regeringen i form av riksdagsskrivelser. Enligt trafikutskottets mening ökar betydelsen av denna redovisning i takt med att utskotten i sitt arbete lägger allt större tyngd vid uppföljning. Detta innebär i sin tur ökade krav på att rege-

ringens redogörelse utformas så att den på bästa möjliga sätt tjänar sitt syfte som uppföljningsinstrument. Utskottet konstaterar att dokumentet successivt har förbättrats i viktiga hänseenden. Så t.ex. framgår det numera vilka moment i ett utskottsbetänkande som av regeringen betraktas som slutbehandlade respektive vilka som återstår för regeringen att åtgärda. Regeringen redovisar konsekvent vilka åtgärder som vidtagits respektive planeras för att riksdagens önskemål skall kunna anses vara tillgodosedda. Också det aktuella beredningsläget sammanfattas. Emellertid bedömer trafikutskottet att ytterligare förbättringar inte bara är önskvärda utan också är möjliga att åstadkomma utan alltför stora resursinsatser.

Kvarstående brister

Allmänt gäller att en redogörelse av den karaktär det nu handlar om bör vara så utformad att mottagarnas – dvs. riksdagens, utskottens, de enskilda ledamöternas, partiernas, massmediernas och den intresserade allmänhetens – läsande uppmuntras och underlättas. Det finns flera frågor som läsarna kan tänkas vilja ha besvarade, men där redogörelsens nuvarande utformning lägger hinder i vägen. Nedan lämnas tabellariskt tre exempel.

Frageställningar	Kvarstående brister
Hur har regeringen handlagt tillkännagivanden inom ett visst utskotts beredningsområde?	Skrivelsen är strukturerad departementsvis. Vissa departement, t.ex. Näringsdepartementet, handlägger ärenden som faller under flera utskotts, t.ex. trafikutskottets, näringsutskottets och arbetsmarknadsutskottets, beredningsområden. En utsortering av ett visst utskotts tillkännagivanden kräver därför manuell bearbetning.
Vad har hänt med anledning av ett tillkännagivande i ett visst konkret ärende?	Frageställaren måste gå via t.ex. Rixlex för att spåra rätt år för riksdagsbeslutet, rätt utskottsbetänkande och rätt riksdagsskrivelsennummer. Först därefter är det möjligt med hjälp av det kronologiska registret i regeringens redogörelse söka sig fram till rätt punkt i den departementsvisa redovisningen.
Vad har hänt i ett visst ärende sedan regeringens senaste redogörelse lämnades (i mars)?	Frageställaren måste ta kontakt med t.ex. departementet eller vänta på nästa redogörelse (i genomsnitt ett halvt år).

Hur kan förbättringar åstadkommas?

Enligt trafikutskottets bedömning torde det vara möjligt att med relativt enkla medel påtagligt förbättra utformningen av regeringens information. Sådana åtgärder bör självfallet övervägas i första hand. Men det finns också mer långtgående – och sannolikt mer resurskrävande – insatser som ytterligare skulle förbättra mottagarnas möjligheter att följa upp regeringens handläggning av riksdagens tillkännagivanden. För närmare överväganden lämnar trafikutskottet i tabellform några uppslag.

Åtgärder som kan övervägas	Kommentar
Förse den skriftliga redogörelsen med ett sökordsregister.	Åtgärden skulle förbättra läsarens möjlighet att snabbt informera sig om behandlingen av ett visst ärende.
Infoga en fulltextversion av redogörelsen i Rixlexsystemet.	Enligt vad utskottet funnit har redogörelsen för 1997/98 års riksmöte inte tagits in i Rixlex avdelning för propositioner och skrivelser. Med en sådan åtgärd skulle texten bli sökbar.
Bygga ut den skriftliga redogörelsen med utskottsvisa avsnitt samt, inom respektive utskottsavsnitt, en fördelning på slutbehandlade respektive inte slutbehandlade ärenden.	Utskotten är väsentligen intresserade av sina egna områden. Med utskottsvisa avsnitt underlättas utskottens uppföljning.
Komplettera den skriftliga redogörelsen med ett databaserat register med löpande aktualisering enligt den modell som tillämpas för t.ex. författningar och offentliga utredningar.	En sådan lösning torde kräva större insatser, såväl initialt som framgent, men skulle kunna motiveras med och ligga väl i linje med tidens krav på aktuell information.

Avslutande kommentar

Trafikutskottet har vid sin beredning av regeringens redogörelse funnit ett moment som regeringen ansett vara slutbehandlat, men där vidtagna åtgärder uppenbarligen inte står i överensstämmelse med riksdagens tillkännagivande. Sålunda innebar riksdagens beslut den 31 maj 2001 (rskr. 2000/01:249), såvitt nu är i fråga, bifall till moment 6 Ökad säkerhet för barn i trafiken i trafikutskottets betänkande (bet. 2000/01:TU13) om trafiksäkerhet. Genom sitt ställningstagande begärde riksdagen av regeringen en samlad redovisning av de åtgärder som borde vidtas för att öka säkerheten för barn i trafiken. Beträffande detta moment skriver regeringen i sin redogörelse (s. 136, punkt 42):

Mom. 6 om *ökad säkerhet för barn i trafiken*. Den 18 december 2001 utfärdade regeringen regleringsbrev för budgetåret 2002 avseende Vägverket. I regleringsbrevet betonas att åtgärder som särskilt syftar till att förbättra barns trafiksäkerhet skall prioriteras. Momentet är slutbehandlat.

Stockholm den 25 april 2002

På trafikutskottets vägnar

Monica Öhman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Monica Öhman (s), Anders G Högmark (m), Jarl Lander (s), Karin Svensson Smith (v), Johnny Gylling (kd), Tom Heyman (m), Krister Örnfjäder (s), Lars Björkman (m), Inger Segelström (s), Stig Eriksson (v), Mikael Johansson (mp), Kenth Skårvik (fp), Claes-Göran Brandin (s), Jan-Evert Rådström (m) och Magnus Jacobsson (kd).